

FILHARMONIA
SZCZECIN

Szanowni Państwo,

dobrym obyczajem przyjętym w salach koncertowych jest oklaskiwanie wykonawców wieloczęściowego utworu dopiero po jego zakończeniu. Krótkie przerwy między poszczególnymi częściami wypełnione są ciszą. Brawa między częściami, a jeszcze gorzej – w trakcie dłuższej pauzy mogą rozpraszać wykonawców oraz innych słuchaczy, a przez to zburzyć budowane przez muzykę napięcie i nastrój.

Piątek – 18 października 2024 roku – godz. 19.00

FilHERmonia

Orkiestra Symfoniczna
Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie

Matilda Lloyd trąbka
Marta Kluczyńska dyrygent

W programie:

EMILIE MAYER

I Symfonia c-moll [33']

- Adagio – Allegro energico
- Adagio
- Allegro vivace
- Adagio – Allegro

/przerwa/

MIECZYŚLAW WAJNBURG

Koncert na trąbkę i orkiestrę op. 94 [25']

- Etudes (Allegro molto)
- Episodes (Andante)
- Fanfares (Andante – Allegretto)

BOLESŁAW SZABELSKI

Etiuda na orkiestrę [9']

MATILDA LLOYD

„Nieskazitelne brzmienie trąbki i blask wirtuozerii nadają każdemu występowi Matildy Lloyd wyjątkową aurę” (Saarbrücker Zeitung). Potwierdza to „Casta Diva”, jej debiutancki album z transkrypcjami muzyki operowej, nagrany dla Chandos Records, który w czerwcu 2023 roku otrzymał najwyższą ocenę BBC Music Magazine.

Artystka koncertowała m.in. z BBC Scottish Symphony Orchestra pod dyrekcją Marka Eldera i Martyna Brabbinsa, Ulster Orchestra i Südwestdeutsche Philharmonie Konstanz pod batutą Pawła Kapuły, Orchestre National de Lille pod dyrekcją Bena Glassberga i orkiestrą Teatro San Carlo pod batutą Marka Armiliato. Regularnie współpracuje z zespołami London Mozart Players, Britten Sinfonia, Malmö Symphony Orchestra, Rotterdam Sinfonia and Manchester Camerata.

W czerwcu 2024 roku odbyło się w Aldeburgh prawykonanie Koncertu na trąbkę „Luck”, który Robin Haigh skomponował specjalnie dla solistki (utwór był wspólnym zamówieniem Britten-Pears Arts i Ulster Orchestra).

W sezonie 2024/2025 artystka wystąpi na najbardziej prestiżowych scenach Europy – są wśród nich m.in. amsterdamski Concertgebouw, wiedeński Musikverein i hamburska Elbphilharmonie. Artystka będzie także współpracować z zespołami kameralnymi (Gesualdo Six Vocal, Solus Trumpet Ensemble), pianistami Martinem Cousinem i Kunalem Lahiryem oraz organistą Richardem Gowersem.

Matilda Lloyd prowadzi regularnie kursy mistrzowskie i wykłady (m.in. w Royal Conservatoire of Scotland w Glasgow, Royal Irish Academy of Music w Dublinie i Hochschule für Musik w Lubece). Od 2023 roku jest ambasadorką organizacji charytatywnej Brass for Africa.

Jest absolwentką Trinity College w Cambridge i Royal Academy of Music Londynie, studiowała także w Akademii Muzycznej w Malmö u Håkana Hardenbergera. W 2014 roku wygrała BBC Young Musician of the Year Brass Final, a dwa lata później zadebiutowała na BBC Proms z BBC Philharmonic Orchestra. W 2017 roku wygrała I nagrodę w Concours International de Trompette „Éric Aubier” w Rouen.

MARTA KLUCZYŃSKA

Dyrygentka o bogatym repertuarze operowym, baletowym i symfonicznym. Stale poszukuje nowych dróg interpretacyjnych i nieoczywistego repertuaru wartego pokazania szerokiej publiczności.

Jest pomysłodawczynią i dyrygentką cyklu koncertowych wykonawców zapomnianych polskich oper w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej („Barbara Radziwiłłówna” Henryka Jareckiego, „Beatrix Cenci” Ludomira Różyckiego, „Duch wojewody” Ludwika Grossmana). W 2021 roku została mianowana kierownikiem muzycznym Polskiego Baletu Narodowego, w 2018 roku objęła dyrekcję muzyczną corocznych plenerowych widowisk operowych organizowanych przed barokowym pałacem w Nieborowie.

Jest absolwentką Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie dyrygentury symfoniczno-operowej prof. Marka Pijarowskiego oraz w klasie fortepianu prof. Elżbiety Karaś-Krasztel. W 2019 roku wzięła udział w programie Hart Institute for Women Conductors w Dallas Opera. Uczestniczyła w warsztatach organizowanych przez European Network of Opera Academies (w ramach Edinburgh Festival i Académie Européenne du Festival d’Aix-en-Provence). Od sezonu artystycznego 2008/2009 związana jest z Teatrem Wielkim – Operą Narodową, gdzie zadebiutowała w wieku 24 lat, prowadząc spektakl „W krainie czarodziejskiego fletu”. Dyrygowała wieloma spektaklami operowymi (m.in. w ramach Projektu ‘P’ dokonała prawykonawców oper „Dla głosów i rąk” Jagody Szmytki, „Transcriptum” Wojtka Blecharza, „Zwycięstwo nad słońcem” Sławomira Wojciechowskiego, „Solarize” Marcina Stańczyka) i baletowymi (m.in. w 2024 roku wspólnie z choreografką Anną Hop stworzyła i poprowadziła nową wersję „Pinokia” Mieczysława Wajnera).

Wcześniej zdobywała doświadczenie jako dyrygent-asystent w Operze Narodowej, współpracując m.in. z Markiem Minkowskim, Stefanem Solteszem, Valerym Gergievem, Jackiem Kaspszykiem, Jerzym Maksymiukiem i Gabrielem Chmurą. Była również dyrygentem-asystentem w „Tannhäuserze” Wagnera, inscenizowanym w Teatrze Municipal de Santiago (Chile), a także w Orkiestrze Sinfonia Varsovia.

FILHERmonia

Jedno z berlińskich czasopism w kwietniu 1850 roku zapowiadało koncert utworów **Emilie Mayer** (1812–1883) w sali Königlches Schauspielhaus następującymi słowami: „Taki oto program koncertowy, w całości powołany do życia ręką kobiecą, stanowi – wedle naszego przynajmniej doświadczenia i wiedzy – jak dotąd unikat w muzycznej historii świata”. W przeciwieństwie do współczesnych sobie koleżanek (takich jak Fanny Mendelssohn czy Clara Schumann), Emilie Mayer uważała się za zawodową kompozytorkę – a była przecież także utalentowaną pianistką.

Oczywiście z komponowania zapewne nie zdołałaby się utrzymać – na szczęście odziedziczony po ojcu farmaceutycie majątek dawał jej niezbędną niezależność finansową. Pozwolił też jej żyć wbrew konwencji społecznym epoki, jako osobie stanu wolnego, która mogła się poświęcić tylko sztuce. To, że była kobietą, wpływało niestety na odbiór i ocenę jej dzieł – utrzymywano bowiem wówczas, że niewiasta nie może być prawdziwie kreatywna, nie może tworzyć muzyki równie wartościowej, jak kompozytorzy-mężczyźni, tym bardziej więc nie jest w stanie dokonać jakiegokolwiek przełomu w tej dziedzinie sztuki. A panna Mayer poniekąd weszła w męską rolę społeczną, naruszyła panujące podówczas konwenanse. Szczęśliwie jej talent został doceniony (co potwierdzają wcale liczne wykonania i recenzje).

Osierocona przez ojca, który zginął śmiercią tragiczną, przyjechała Emilie Mayer w 1841 roku z rodzinnej Meklemburgii do Szczecina, gdzie podjęła naukę kompozycji u Carla Loewego. Jak pisała Marie Silling, „po jakimś trudnym egzaminie [...] mistrz stwierdził we właściwy dla siebie sposób: »Będę ogrodnikiem, który pomoże talentowi – drzemiącemu jeszcze w pani piersi niczym pąk – rozwinąć się w najpiękniejszy kwiat«”. Loewe zawsze utrzymywał, że „takowym talentem, danym najpewniej przez Boga, nie dysponuje żadna ze znanych mu osób”. Po zaprezentowaniu w Szczecinie pierwszych dwóch symfonii (1847) artystka przeniosła się na dalsze studia do Berlina.

Wiele komponowała, zaczęła występować na prywatnych koncertach, cieszyła się rosnącym uznaniem publiczności i recenzentów. Druga połowa lat pięćdziesiątych to jednak czas, gdy jej kariera wyraźnie przyszła. Wycofała się wtedy z życia muzycznego Berlina, a w roku 1862 zamieszkała ponownie w Szczecinie – tu oddawała się pisaniu dzieł kameralnych (zwłaszcza kwartetów smyczkowych) i fortepianowych, publikowanych nierzadko nakładem własnym. W latach siedemdziesiątych ponownie wyjechała do Berlina, gdzie spory sukces odniosła m.in. jej uwertura „Faust”.

Jako kompozytorka Emilie Mayer pozostawała przede wszystkim pod wpływem wiedeńskiego klasycyzmu, zwłaszcza Mozarta (co słychać wyraźnie w jej jedynym koncercie fortepianowym) – był to więc model epoki już minionej. Zarazem jednak potrafiła być oryginalna, zaślubiła zatem na miano jednej z najświetniejszych kompozytorek europejskich XIX wieku. Anonimowy autor jej nekrologu konstatawał: „Ambicją panny Mayer był ustawiczny trud nadania muzycznego wyrazu jej wewnętrznemu życiu poprzez formy świata dźwięków stosowne dla jej szlachetnej kobiecej natury. Fundament jej form muzycznych stanowiły wzorce naszych dawnych mistrzów, którym była całym sercem oddana, natomiast styl „nowoniemiecki” [tj. Liszt i Wagner] nie zyskał jej przychylności”.

Zapewne stereotypy dotyczące płci zdecydowały o tym, że nie wydawano jej utworów orkiestrowych (z wyjątkiem opublikowanej w Szczecinie wspomnianej uwertury „Faust”). Nawet najlepsza spośród ośmiu IV Symfonia h-moll (której słuchaliśmy dwa lata temu) została wydrukowana jedynie w postaci wyciągu fortepianowego na cztery ręce. Partytura prezentowanej dziś wieczór **I Symfonii c-moll** (1847) wyszła drukiem zaledwie kilka lat temu, w serii poświęconej twórczości zapomnianych kompozytorek.

Jak zauważa Bert Hagels, utwór ten mógłby być „czymś w rodzaju pisanej pod kierunkiem Loewego pracy dyplomowej. Emilie Mayer niemal ostentacyjnie korzysta z klasycznych wzorców [...], stosuje efektowne i niebanalne modulacje (w przetworzeniu części pierwszej), demonstruje pomysłowość formalną (w części drugiej) i biegłość w użyciu środków polifonicznych (w części trzeciej)”. Dramatyczny impet finału zdaje się już zapowiadać mistrzostwo późniejszych symfonii. (33’)

Mieczysław Wajnberg (1919–1996) czyli kompozytor z trzech światów, tworzący na styku kultury polskiej, żydowskiej i rosyjskiej. Urodził się w Warszawie, w tym mieście odebrał edukację pianistyczną. Dopiero wybuch II wojny światowej zmusił go do ucieczki na Wschód – tak stał się kompozytorem radzieckim, nader zresztą popularnym. Nie uniknął represji po roku 1945, na fali antyżydowskiej polityki Stalina. Niewątpliwie najważniejszym muzycznym doświadczeniem Wajnberga była jego relacja z Dymitrem Szostakowiczem, którego poznał w roku 1943. Ten uznawał go ponoć za swego jedynego muzycznego rywala po śmierci Prokofiewa. Wajnberg zaś uważał się za ucznia Szostakowicza, acz nie odebrał u niego ani jednej lekcji...

Koncert na trąbkę i orkiestrę op. 94 (1967) Wajnberga – chciałoby się rzec: jeszcze jeden utwór z ducha Szostakowicza. A przecież muzyka ta

sprawia niemało przyjemności, pomimo jej eklektyzmu. Kompozytor doskonale panuje nad formą muzyczną, igra z nią, niekiedy prowokacyjnie ją przelamuje. Świetnie wie, jakie są możliwości (i ograniczenia) solowego instrumentu – wie, jak go zintegrować z orkiestrą (lub jej przeciwstawić). Zwróćmy uwagę choćby na harfę, która tyleż dubluje linię melodyczną trąbki, co ją dopełnia (podobnie jak czelesta bądź inne instrumenty perkusyjne). Gdy słuchamy części pierwszej, odnosimy zgoła wrażenie, że to któraś z filmowych partytur mistrza Dymitra, nacechowana groteską i ironią. Gdy pojawia się walc, od razu odgadujemy jego proveniencję (Szostakowicz, II Suita jazzowa). A jednak dajemy się uwieść części trzeciej, gdzie Wajnberg sięga po rozliczne cytaty, z „Marszem weselnym” Mendelssohna na czele (zauważmy fałszywą nutę, która się w nim pojawia). Czy to jeszcze koncert czy już symfonia koncertująca? Muzyka absolutna czy jednak – mogą to wszak sugerować tytuły poszczególnych części – programowa? (25')

„Radość dźwięku sypie promiennymi pomysłami o witrażowej wprost barwności, a co naprawdę zadziwiające u Szabelskiego, to niemal towarzyski humor, a w każdym razie optymizm, młodość, wesołość i dowcip” – pisał Marian Cyrus-Sobolewski po katowickim prawykonaniu **Etiudy** (1938) **Bolesława Szabelskiego** (1896–1979). Ten beztrouski orkiestrowy fajerwerk rozbłysnął pół roku przed wybuchem II wojny światowej...

Przypomnijmy, że kompozytor od lat trzydziestych był związany z katowickim konserwatorium, najpierw jako wykładowca gry organowej, a później profesor kompozycji. Zawdzięczamy mu powstanie śląskiej szkoły kompozytorskiej, której jednym z najznamienitszych przedstawicieli był Henryk Mikołaj Górecki.

Leon Markiewicz podkreśla „kalejdoskopowość tematyki i odcinków formalnych” w tym utworze – mówi o „wręcz orgiastycznej [...] wirtuozerii orkiestry (i to zarówno instrumentów solowych, jak i ich grup)”; dostrzega nadto reminiscencje stylu Strawińskiego i Szostakowicza. (9')

Piotr Urbański

Zapraszamy na kolejne koncerty:

25.10. 140 lat Konzerthausu

koncerty oratoryjne

pt., 19.00

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie

Chór Opery i Filharmonii Podlaskiej

Violetta Bielecka przygotowanie chóru

Ewa Tracz sopran

Karol Kozłowski tenor

Paweł Konik baryton

Paulina Boreczko mezzosopran

Przemysław Neumann dyrygent

Program:

Joseph Haydn - Stworzenie świata

06.11. Przebudzenie

koncert kameralny

śr., 19.00

Boarte Piano Trio

Program:

Andrzej Panufnik - Trio fortepianowe op. 1

Gabriel Fauré - Après un rêve (opracowanie na trio fortepianowe)

Felix Mendelssohn Bartholdy - Trio fortepianowe nr 2 c-moll, op. 66

08.11. GOŚCIE W FILHARMONII

Moździerz | Psalmi Dawidowe

pt., 19.00

Chór Politechniki Morskiej w Szczecinie

Leszek Moździerz fortepian

Maciej Sikala saksofon

Olo Walicki gitara basowa

Patrycja Betlej perkusja

Sylwia Fabiańczyk-Makuch dyrygent

Sehr geehrte Damen und Herren,

bei mehrteiligen Kompositionen ist es im Konzertsaal allgemein üblich, erst nach dem Verklingen des Gesamtwerkes zu applaudieren.

In den kurzen Pausen zwischen den einzelnen Sätzen herrscht Stille.

Applaus zwischen den Sätzen oder gar während einer längeren Pause im Stück kann Musiker und Zuhörer ablenken und so die durch die Musik geschaffene Spannung und Stimmung zunichtemachen.

Freitag – 18. Oktober 2024 – 19.00 Uhr

PhilHERmonie

Sinfonieorchester
der Mieczysław-Karłowicz-Philharmonie Szczecin

Matilda Lloyd Trompete
Marta Kluczyńska Leitung

Programm:

EMILIE MAYER

Sinfonie Nr. 1 c-Moll [33']

- Adagio – Allegro energico
- Adagio
- Allegro vivace
- Adagio – Allegro

/Pause/

MIECZYŚLAW WEINBERG

Trompetenkonzert op. 94 [25']

- Etudes (Allegro molto)
- Episodes (Andante)
- Fanfares (Andante – Allegretto)

BOLESŁAW SZABELSKI

Etüde für Orchester [9']

MATILDA LLOYD

„Ihr makelloser Klang und ihre virtuose Technik verleihen jedem Auftritt ein einzigartiges Flair“ (Saarbrücker Zeitung). Dies beweist „Casta Diva“, ihr Debütalbum mit Operntranskriptionen, aufgenommen für Chandos Records – es erhielt im Juni 2023 die höchste Bewertung des BBC Music Magazine.

Der Künstlerin konzertierte u.a. mit dem BBC Scottish Symphony Orchestra unter Mark Elder und Martyn Brabbins, dem Ulster Orchestra und der Südwestdeutschen Philharmonie Konstanz unter Paweł Kapuła, dem Orchestre National de Lille unter Ben Glassberg und dem Orchester des Teatro San Carlo unter Marco Armiliato. Sie arbeitet regelmäßig mit den London Mozart Players, der Britten Sinfonia, dem Malmö Symphony Orchestra, der Rotterdam Sinfonia und der Manchester Camerata zusammen.

Im Juni 2024 wurde in Aldeburgh das gemeinsam von Britten-Pears Arts und dem Ulster Orchestra in Auftrag gegebene Trompetenkonzert „Luck“ uraufgeführt, das Robin Haigh speziell für die Solistin komponiert hatte.

In der Saison 2024/2025 wird die Künstlerin u.a. im Concertgebouw Amsterdam, im Wiener Musikverein und in der Elbphilharmonie in Hamburg gastieren. Sie wird auch mit Kammerensembles (wie Gesualdo Six Vocal und Solus Trumpet Ensemble), den Pianisten Martin Cousin und Kunal Lahiry sowie dem Organisten Richard Gowers auftreten.

Sie gibt regelmäßig Meisterkurse und hält Vorträge (u.a. am Royal Conservatoire of Scotland in Glasgow, an der Royal Irish Academy of Music in Dublin und der Hochschule für Musik Lübeck). Seit 2023 ist sie Botschafterin für die Wohltätigkeitsorganisation Brass for Africa.

Matilda Lloyd ist Absolventin des Trinity College Cambridge und der Londoner Royal Academy of Music, sie studierte auch an der Academy of Music Malmö bei Håkan Hardenberger. 2014 gewann sie das BBC Young Musician of the Year Brass Final und gab zwei Jahre später ihr Debüt bei den BBC Proms mit dem BBC Philharmonic Orchestra. 2017 erhielt sie den ersten Preis beim Concours International de Trompette „Éric Aubier“ in Rouen.

MARTA KLUCZYŃSKA

Sie ist Dirigentin mit einem umfangreichen Opern-, Ballett- und Orchesterrepertoire. Sie ist ständig auf der Suche nach neuen Interpretationsmöglichkeiten und unbekanntem Werken, die breiteren Publikumskreisen darzubieten wären.

Sie ist Initiatorin und Dirigentin einer Reihe von konzertanten Aufführungen vergessener polnischer Opern an der Nationaloper Warschau („Barbara Radziwiłłówna“ von Henryk Jarecki, „Beatrix Cenci“ von Ludomir Różycki, „Der Geist des Wojewoden“ von Ludwig Grossman). 2021 wurde sie zur Musikdirektorin des Polnischen Nationalballetts ernannt, 2018 übernahm sie die musikalische Leitung der jährlichen Operaufführungen unter freiem Himmel, die vor dem Schloss Nieborów veranstaltet werden.

Sie schloss ihr Studium an der Fryderyk-Chopin-Musikuniversität Warschau (Orchester- und Operndirigieren bei Prof. Marek Pijarowski, Klavierspiel bei Prof. Elżbieta Karaś-Krasztel) ab. 2019 nahm sie am Programm des Hart Institute for Women Conductors an der Dallas Opera teil. Sie nahm an Workshops teil, die vom European Network of Opera Academies (im Rahmen des Edinburgh Festivals und der Académie Européenne du Festival d'Aix-en-Provence) organisiert wurden.

Seit der Spielzeit 2008/2009 ist sie mit der Nationaloper Warschau verbunden, wo sie im Alter von 24 Jahren als Dirigentin der Aufführung „Im Land der Zauberflöte“ debütierte. Sie leitete zahlreiche Inszenierungen (u.a. im Rahmen des Projekts „P“ die Uraufführungen der Opern „Für Stimmen und Hände“ von Jagoda Szmytka, „Transcriptum“ von Wojtek Blecharz, „Sieg über die Sonne“ von Sławomir Wojciechowski, „Solarize“ von Marcin Stańczyk) und Ballettproduktionen (sie schuf mit der Choreografin Anna Hop und dirigierte 2024 eine neue Fassung von Mieczysław Wajnbęrgs „Pinocchio“ u.a.). Praktische Erfahrungen sammelte sie zuvor als Assistenzdirigentin an der Nationaloper, wo sie u.a. mit Marc Minkowski, Stefan Soltesz, Valery Gergiev, Jacek Kaspszyk, Jerzy Maksymiuk und Gabriel Chmura zusammenarbeitete. Außerdem war sie Assistenzdirigentin bei Wagners „Tannhäuser“ am Teatro Municipal de Santiago (Chile) sowie beim Orchester Sinfonia Varsovia.

FilHERmonia

Eine der Berliner Zeitschriften kündigte im April 1850 ein Konzert mit Werken von **Emilie Mayer** (1812–1883) im Königlichen Schauspielhaus folgendermaßen an: „Ein solches Concertprogramm, ganz von weiblicher Hand ins Leben gerufen, ist – nach unserer Erfahrung und Kenntnis wenigstens – bis jetzt ein Unicum in der musikalischen Weltgeschichte“. Anders als ihre Zeitgenossinnen (wie Fanny Mendelssohn oder Clara Schumann) betrachtete sich Emilie Mayer als professionelle Komponistin. Darüber hinaus galt sie als eine begabte Pianistin.

Vom Komponieren hätte sie wahrscheinlich nicht leben können, aber das von ihrem Vater, dem reichen Apotheker, geerbte Vermögen garantierte ihr die nötige finanzielle Unabhängigkeit. Sie behauptete sich gegen die gesellschaftlichen Konventionen ihrer Zeit als alleinstehende Frau, die sich nur der Kunst widmete. Die Tatsache, dass sie eine Frau war, beeinflusste leider die Wahrnehmung und Bewertung ihres Oeuvres. Viele waren damals der Ansicht, die Frau könne nicht kreativ sein, sie schreibe keine authentische Musik, die ebenso wertvoll wäre wie Werke der Männer, sie sei außerstande etwas Revolutionäres in der Tonkunst zu erschaffen. Emilie Mayer übernahm gleichsam die soziale Männerrolle ein, verstieß gegen die damals vorherrschenden Regeln, man begann aber ihr Talent zu schätzen (was zahlreiche Aufführungen und Rezensionen bestätigten).

Von ihrem tragisch verstorbenen Vater verwaist, verließ Emilie Mayer 1841 ihre mecklenburgische Heimat und begab sich nach Stettin, wo sie bei Carl Loewe Komposition studierte. Wie Marie Silling schrieb, sagte er „nach einer strengen Prüfung [...] in seiner sinnigen Weise: »Ich werde der Gärtner sein, der Ihr noch als Knospe in Ihrer Brust ruhendes Talent zur schönsten Blüte entfalten hilft.«“. Loewe behauptete immer, „ein so gottbegnadetes Talent wie das ihre sei keiner einzigen Persönlichkeit seiner Bekanntschaft zuteil geworden“. Nach der Uraufführung der ersten beiden Sinfonien in Stettin (1847) setzte die Künstlerin ihr Musikstudium in Berlin fort.

Sie komponierte viel, trat bei Privatkonzerten auf und wurde von Publikum und Kritikern geschätzt. Die zweite Hälfte der 1850er Jahre war aber die Zeit, in der Mayers Karriere stagnierte. Sie zog sich aus dem Berliner Musikleben zurück und ließ sich 1862 wieder in Stettin nieder; hier widmete sie sich der Kammermusik (insbesondere den Streichquartetten) sowie der Klaviermusik, die sie oft selbst veröffentlichte. In den siebziger Jahren kehrte sie nach Berlin zurück – dort wurde u.a. ihre Ouvertüre „Faust“ erfolgreich gespielt.

Als Komponistin war Mayer vor allem von der Wiener Klassik beeinflusst – insbesondere von Mozart (was in ihrem einzigen Klavierkonzert deutlich hörbar ist); dies wurde manchmal als Anachronismus betrachtet. Sie war jedoch imstande, originell zu sein, und gilt als eine der größten Komponistinnen des 19. Jh. In einem anonymen Nachruf wurde konstatiert: „Es war Fr. Mayer Lebensbedürfnis, stetig weiter zu arbeiten und ihrem Innenleben durch die Formen der Tonwelt musikalischen Ausdruck zu geben in der ihrem edlen weiblichen Wesen entsprechenden Weise. Die Basis ihrer musikalischen Formen ruhte in den Vorbildern unserer alten bewährten Meister, welchen sie von ganzem Herzen zugethan war, während die neudeutsche Richtung ihr nicht sympathisch war“.

Vermutlich trugen die Geschlechterstereotypen dazu bei, dass ihre Orchesterwerke unveröffentlicht blieben (nur die erwähnte „Faust-Ouvertüre“ erschien in Stettin). Sogar die beste ihrer Sinfonien, nämlich die Vierte in h-Moll (die hier vor zwei Jahren erklang), wurde nur in Form eines Klavierauszugs zu vier Händen publiziert. Die Partitur der heute Abend präsentierten **Sinfonie Nr. 1 c-Moll** (1847) veröffentlichte man erst vor wenigen Jahren als Teil der den Werken vergessener Komponistinnen gewidmeten Serie.

Wie Bert Hagels bemerkt, könnte dieses Werk „so etwas wie eine Studienabschluss-Arbeit bei Loewe gewesen sein. Nahezu ostentativ baut Emilie Mayer auf klassische Muster auf [...], kehrt ihr modulatorisches Geschick hervor (Durchführung des Kopfsatzes), demonstriert ihren formalen Einfallsreichtum (zweiter Satz) und zeigt ihre Beherrschung des Kontrapunkts (dritter Satz)“. Der dramatische Impetus des Finales scheint bereits die Meisterschaft der späteren Sinfonien vorwegzunehmen. (33')

Mieczysław Weinberg (1919–1996), Komponist dreier Welten genannt, schuf am Schnittpunkt der polnischen, jüdischen und russischen Kultur. Er wurde in Warschau geboren, wo er seine Klavierausbildung erhielt. Erst der Ausbruch des Zweiten Weltkriegs zwang ihn, in den Osten zu fliehen, wodurch er zu einem (erfolgreichen) sowjetischen Komponisten wurde. Nach 1945 war er aber von Stalins antisemitische Politik betroffen. Die bedeutendste musikalische Erfahrung für Weinberg war zweifellos seine Beziehung zu Dmitri Schostakowitsch, den er 1943 kennenlernte – dieser betrachtete Weinberg (nach Prokofjews Tod) als seinen einzigen musikalischen Rivalen. Der jüngere Schöpfer hingegen bezeichnete sich selbst als Schostakowitschs Schüler, obwohl er nie eine Unterrichtsstunde bei ihm genommen hatte...

Weinbergs **Konzert für Trompete und Orchester op. 94** (1967) – man möchte sagen: noch ein Werk im Geiste von Schostakowitsch. Und doch

kann diese Musik (trotz ihres Eklektizismus) gefallen. Der Komponist vermag die Form des Instrumentalkonzerts geschickt zu nutzen, mit ihr zu spielen und sie manchmal provokativ infrage zu stellen. Weinberg kennt die Möglichkeiten (und Grenzen) der Trompete sehr gut – er weiß, wie sie mit dem Ensemble zu integrieren oder ihm entgegenzusetzen ist. Erwähnenswert ist u.a. die Harfe, die die Melodielinie der Trompete verdoppelt oder ergänzt (ebenso wie die Celesta oder andere Schlagzeuginstrumente). Wer den Kopfsatz hört, bemerkt sofort viele Affinitäten zu Schostakowitschs grotesk-ironischer Filmmusik. Wenn ein Walzerstück erklingt, errät man sofort dessen Provenienz (Schostakowitsch, Jazz-Suite Nr. 2). Bewundernswert ist der Schlusssatz, in den Weinberg zahlreiche Zitate einführt, vor allem Mendelssohns „Hochzeitsmarsch“ (man beachte die falsche Note, die darin auftaucht). Ist dies noch ein Konzert oder schon eine konzertante Sinfonie? Absolute Musik oder – wie die Titel der einzelnen Sätze suggerieren könnten – Programmmusik? (25')

„Diese klangfreudige Partitur strotzt von strahlenden Ideen, die so farbig sind wie kirchliche Gasmalerei. Der fast schelmische Humor von Szabelski, seine jugendliche Fröhlichkeit, sein witziger Optimismus – all dies hat uns wirklich verblüfft“, schrieb Marian Cyrus-Sobolewski nach der Kattowitzer Uraufführung der **Etüde** (1938) von **Bolesław Szabelski** (1896–1979). Jenes heitere Orchesterfeuerwerk blitzte sechs Monate vor Ausbruch des Zweiten Weltkriegs auf...

Es sei daran erinnert, dass der Komponist bereits in den dreißiger Jahren am Kattowitzer Konservatorium wirkte, zunächst als Orgellehrer, später als Professor für Komposition. Ihm verdanken wir die Entstehung der schlesischen Komponistenschule, zu deren prominentesten Vertretern Henryk Mikołaj Górecki gehörte.

Leon Markiewicz hebt „die kaleidoskopische Natur der Themen und einzelner Sequenzen“ in diesem Werk hervor – er spricht von der „geradezu orgiastischen [...] Virtuosität im Orchestersatz (was sowohl Soloinstrumente als auch ihre Gruppen betrifft)“; überdies bemerkt er Reminiszenzen an den Stil von Strawinsky und Schostakowitsch. (9')

Piotr Urbański
(Deutsche Fassung von Tomasz Kowalewski)

Unsere Konzertempfehlungen:

25.10. Konzerthaus – 140 Jahre

Oratorienkonzerte

Fr, 19.00

Sinfonieorchester der Philharmonie Stettin
Chor der Podlachischen Oper und Philharmonie

27.10.

So., 19.00

Violetta Bielecka Choreinstudierung

Ewa Tracz Sopran

Karol Kozłowski Tenor

Paweł Konik Bariton

Paulina Boreczko-Bura Mezzosopran

Przemysław Neumann Leitung

Programm:

J. HAYDN – Oratorium „Die Schöpfung“ Hob. XXI:2

06.11. Erwachen

Kammerkonzert

Mi., 19.00

Boarte Piano Trio

Programm:

A. PANUFNIK – Klaviertrio op. 1

G. FAURÉ – Après un rêve (Fassung für Klaviertrio)

F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY – Klaviertrio Nr. 2 c-Moll op. 66

08.11. ZU GAST IN DER PHILHARMONIE

Moździerz | Psalmen Davids

Fr., 19.00

Chor der Technischen Meereshochschule Stettin

Leszek Moździerz Klavier

Maciej Sikała Saxophon

Olo Walicki Bassgitarre

Patrycja Betlej Schlagzeug

Sylwia Fabiańczyk-Makuch Leitung

ORKIESTRA W DZISIEJSZYM KONCERCIE / ORCHESTER IM HEUTIGEN KONZERT:

KONCERTMISTRZYNI /
KONZERTMEISTERIN
Karolina Hyla-Wybraniec

I SKRZYPCE / 1. VIOLINE

Maria Sakowska
Maria Nowak
Elżbieta Fabiszak-Dąbrowska
Alina Krzyżewska
Maciej Musiał
Izabela Wojciechowska
Wioletta Borkowska
Dominik Gugala
Anna Majewska

II SKRZYPCE / 2. VIOLINE

Anna Przerwa
Robert Smoliński
Robert Cybulski
Małgorzata Borowiecka
Joanna Ostaszewska
Magdalena Pajestka
Miłosz Kosmal
Patrycja Kozak

ALTÓWKI / BRATSCHE

Ewa Jungiewicz
Galina Smolińska
Zuzanna Ogorzelec
Aleksandra Majewska
Dominika Kotlicka
Izabela Joniec

WIOLONCZELE / CELLI

Yesong Lee
Klara Świdrów
Hanna del Noce
Jacek Tomczak
Dorota Cieśla

KONTRABASY / KONTRABÄSSE

Paweł Jędrzejewski
Wojciech Gunia
Robert Możejewski

FLETY / FLÖTEN

Filippo del Noce
Paweł Majewski
Anna Wojnowicz-Drężek

OBOJE / OBOEN

Izabela Kokosińska
Katarzyna Rachmaciej
Piotr Kokosiński

KLARNETY / KLARINETTEN

Bogusław Jakubowski
Krzysztof Krzyżewski
Krzysztof Baturó

FAGOTY / FAGOTTE

Anna Bownik
Michał Szydłowski
Edyta Moroz

WALTORNIE / HÖRNER

Katarzyna Sułkowska
Dmitrij Wdowiczenko
Oleksandr Melnychenko
Dawid Kostrzewa

TRĄBKI / TROMPETEN

Dawid Głogowski
Sławomir Kuszvara

PUZONY / POSAUNEN

Mateusz Kupski
Wojciech Bublej
Igor Puszkarski

TUBA

Tomasz Zienkiewicz

KOTŁY / PAUKEN

Dariusz Jagiełło

PERKUSJA / SCHLAGZEUG

Jorge Luis Valcarcel Gregorio
Jacek Wierzchowski
Bogdan Pilak

HARFA / HARFE

Juliusz Wesolowski

INSTRUMENTY KLAWISZOWE /

TASTENINSTRUMENTE

Milena Palkaj*

*gościnnie / als Gast

GALERIA POZIOM 4
Art . R O O M

Szymon Brodziak | Między światłem a cieniem

Jesteś tym, co widzisz – mówi Szymon Brodziak (ur.1979), mistrz fotografii czarno-białej. Sztuka Szymona skupia się głównie na kobietach, a inspiracje czerpie z miejsc, w których realizuje swoje monochromatyczne wizje. Jego zdjęcia – pełne emocji i znaczeń – przypominają kadry z filmów, które nigdy nie powstały.

Brodziak to najmłodszy artysta i pierwszy Polak, którego prace zostały wystawione w Muzeum Fotografii Fundacji Helmuta Newtona w Berlinie. Jego prace nagradzane były na prestiżowych konkursach fotograficznych w Londynie, Paryżu, Tokyo, Nowym Jorku - lista nagród, medali i wyróżnień jest imponująca.

Pierwszy album fotograficzny Brodziaka „ONE” miał swoją premierę w Rzymie w 2014 roku i zawiera osobistą dedykację June Newton, żony legendarnego fotografa Helmuta Newtona. Kolejna obszerna publikacja artysty pt. „Jesteś tym co widzisz”, z premierą w Londynie, otrzymała Złoty Medal (okładka) i dwa Brązowe Medale (book: Fine Art) na Prix de la Photographie Paris 2019.

Fotografie Szymona można podziwiać na wystawach, zarówno w jego autorskiej galerii, we wnętrzach galerii na całym świecie, jak i w wielu nietuzinkowych lokalizacjach, jak hotel Galleria Vik Milano, który jest pięciogwiazdkowym hotelem artystycznym oferującym ponad 80 pokoi zaprojektowanych przez międzynarodowych artystów. Jednym z nich jest pokój nr 304, którego wnętrza zdobią monochromatyczne fotografie Brodziaka.

Galeria dostępna jest dla odwiedzających w:
soboty: 12:00–16:00 (ostatnie wejście o 15:30)
niedziele: 12:00–16:00 (ostatnie wejście o 15:30)

Bilety w cenie 10 PLN dostępne są w kasie, biletomacie i na stronie **filharmonia.szczecin.pl**.

Wstęp bezpłatny dla dzieci do lat 10 i osób z niepełnosprawnościami.

Goście koncertów mogą odwiedzić galerię bezpłatnie w trakcie przerw i pół godziny po zakończeniu koncertu.

GALERIA POZIOM 4
Art . R O O M

Szymon Brodziak | Zwischen Licht und Schatten

„Du bist, was du siehst”, sagt Szymon Brodziak (geb. 1979), ein Meister der Schwarz-Weiß-Fotografie. Szymon konzentriert sich in seiner Kunst hauptsächlich auf Frauen und lässt sich von den Orten inspirieren, an denen er seine monochromen Visionen verwirklicht. Seine Fotografien, die voller Emotionen und Bedeutung sind, wirken wie Standbilder aus Filmen, die nie gedreht wurden.

Brodziak ist der jüngste Künstler und der erste Pole, dessen Werke im Museum für Fotografie der Helmut-Newton-Stiftung Berlin ausgestellt wurden. Seine Arbeiten wurden bei renommierten Fotowettbewerben in London, Paris, Tokio und New York ausgezeichnet – die Liste der Preise, Medaillen und Auszeichnungen ist imposant.

Brodziaks erstes Fotoalbum „ONE” wurde 2014 zum ersten Mal in Rom präsentiert und enthält eine persönliche Widmung von June Newton, der Frau des legendären Fotografen Helmut Newton. Eine weitere umfassende Publikation des Künstlers, „What You See Is Who You Are”, wurde in London gezeigt und erhielt beim Prix de la Photographie Paris 2019 eine Goldmedaille (Cover) und zwei Bronzemedailles (book: Fine Art).

Brodziaks Fotografien sind in Ausstellungen zu bewundern, sowohl in seiner eigenen Galerie als auch in Galerien auf der ganzen Welt und an vielen unkonventionellen Orten wie dem Hotel Galleria Vik Milano, einem 5-Sterne-Kunsthôtel mit mehr als 80 von internationalen Künstlern gestalteten Zimmern. Eines davon ist das Zimmer 304, dessen Innenräume mit Brodziaks monochromen Fotografien dekoriert sind.

Die Galerie ist geöffnet:

samstags: 12.00–16.00 Uhr (letzter Einlass um 15.30 Uhr)

sonntags: 12.00–16.00 Uhr (letzter Einlass um 15.30 Uhr)

Eintrittskarten (10 PLN) sind an der Abendkasse, am Ticketautomaten und unter **filharmonia.szczecin.pl erhältlich**.

Der Eintritt ist für Kinder unter 10 Jahren und für Menschen mit Behinderungen frei.

Die Besucher der Konzerte können die Galerie in den Pausen und eine halbe Stunde nach Ende des Konzerts kostenlos besuchen.

Informacje:

Sekretariat Filharmonii jest czynny:

od poniedziałku do piątku w godz. 8.30–16.30
tel. +48 91 430 95 11
sekretariat@filharmonia.szczecin.pl

filharmonia.szczecin.pl

Kasa Filharmonii:

tel. +48 91 431 07 20
infolinia +48 539 94 94 54
kasa@filharmonia.szczecin.pl

Kasa jest czynna:

od wtorku do czwartku w godz. 13.00–18.00
w piątek w godz. 13.00–20.00
w sobotę w godz. 12.00–16.00
oraz godzinę przed każdym biletowanym wydarzeniem,
którego organizatorem jest Filharmonia.

Infolinia jest czynna:

od wtorku do czwartku w godz. 10.00–16.00.

Informujemy o możliwości asystowania pracownikom Filharmonii osobom niepełnosprawnym podczas koncertów organizowanych przez Filharmonię. Prosimy o kontakt z kasą Filharmonii.

Abonament:

Zachęcamy do zakupu abonamentów na następujących zasadach: przy zakupie przez jedną osobę co najmniej siedmiu (7) biletów normalnych/ulgowych na dowolnie wybrane koncerty* organizowane przez Filharmonię obowiązuje zniżka 15% od każdego biletu. Przy zakupie abonamentu przysługuje również zniżka na zakup produktów w sklepie Filharmonii.

Bilety grupowe:

Przy zakupie co najmniej piętnastu (15) biletów normalnych na jeden koncert.

Więcej: <https://filharmonia.szczecin.pl/bilety>

Filharmonia zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w repertuarze.

*z wyłączeniem koncertów:

6 i 7.09.2024, 31.12.2024, 01.01.2025, 10 i 11.01.2025, 13.06.2025.

Informationen:

Das Sekretariat der Philharmonie ist geöffnet:

von Montag bis Freitag 8.30–16.30 Uhr
Tel. +48 91 430 95 11
sekretariat@filharmonia.szczecin.pl

filharmonia.szczecin.pl

Kasse:

Tel. +48 91 431 07 20
Info +48 539 94 94 54
kasa@filharmonia.szczecin.pl

Die Kasse ist geöffnet:

von Dienstag bis Donnerstag 13.00–18.00 Uhr
am Freitag 13.00–20.00 Uhr
am Samstag 12.00–16.00 Uhr
und eine Stunde vor jeder von der Philharmonie organisierten Veranstaltung.

Info:

von Dienstag bis Donnerstag 10.00–16.00 Uhr.

Wir informieren über die Möglichkeit der Assistenz der Menschen mit Behinderungen während der von der Philharmonie organisierten Konzerte. Weitere Informationen an der Kasse der Philharmonie.

Aboservice:

Wir empfehlen Ihnen, Abonnements nach folgenden Regelungen zu erwerben:

Beim Kauf von mindestens sieben (7) normalen/ermäßigten Tickets Eintrittskarten für beliebig ausgewählte Konzerte* der Philharmonie durch eine Person gilt ein Rabatt 15% auf jede Karte. Beim Kauf eines Abonnements erhalten Sie außerdem einen Rabatt auf den Kauf von Produkten im Philharmonie-Shop.

Gruppentickets:

Beim Kauf von mindestens fünfzehn (15) normalen Tickets pro Konzert.

Mehr Infos: <https://filharmonia.szczecin.pl/bilety>

Die Philharmonie behält sich Besetzungs- und Programmänderungen vor.

*mit Ausnahme der Konzerte:

am 6. u. 7.09.2024, 31.12.2024, 01.01.2025, 10 u. 11.01.2025, 13.06.2025.

Mecenas Roku 2024

Patron Sezonu Artystycznego 2024/2025

Partner Motoryzacyjny Filharmonii

Znajdą nas Państwo / Unsere Webpräsenz:

facebook.com/filharmoniaszczecin
instagram.com/filharmoniaszczecin
x.com/filharmoniaSZN
youtube.com/filharmoniaszczecin
filharmonia.szczecin.pl